EVROPSKÝ PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

2008/0192(COD)

12. 2. 2009

STANOVISKO

Výboru pro zaměstnanost a sociální věci

pro Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví

k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné a o zrušení směrnice 86/613/EHS
(KOM(2008)0636 – C6-0341/2008 – 2008/0192(COD))

Navrhovatel: Luigi Cocilovo

PA_Legam

STRUČNÉ ODŮVODNĚNÍ

Návrh směrnice, která by nahradila současnou směrnici 86/613/EHS, požadoval Evropský parlament „s cílem odstranit nepřímou diskriminaci, uplatňovat pozitivní povinnost rovného zacházení a zlepšit právní postavení žen vypomáhajících partnerům“. Pozornost byla upřena k situaci žen vypomáhajících partnerům v řemeslné výrobě, obchodování, zemědělství, rybolovu a v malých rodinných podnicích, a to z hlediska rovnosti žen a mužů a s přihlédnutím k tomu, že ženy jsou ve zranitelnějším postavení než muži.[1]

Cílem tohoto stanoviska je zdůraznit uvedený požadavek. Mimo to stanovisko podporuje návrh Komise zahrnout mezi skupiny osob, na něž se směrnice vztahuje, také „životní partnery“. Vzhledem k tomu, že pokud je o právní předpisy upravující postavení životních partnerů, je situace v členských státech velmi složitá, bude zřejmě nezbytné jasně stanovit, že v evropských dimenzích by měl každý, kdo se podílí na činnostech samostatně výdělečně činných osob a není zaměstnancem či jejich obchodním partnerem, požívat stejných práv a úrovní ochrany.

S ohledem na rovnoprávnost žen a mužů je nutné vztahovat zásadu rovného zacházení nejen na založení, vybavení nebo rozšíření podniku, ale i na jeho řízení, což zahrnuje i účast na rozhodovacích procesech.

Z hlediska rovného zacházení je vítáno i úsilí Komise zajistit pro vypomáhající manžele nebo manželky a životní partnery lepší sociální ochranu. Využívání systémů sociálního zabezpečení by však mělo být dobrovolné pouze tehdy, platí-li stejné pravidlo i pro osoby samostatně výdělečně činné. Jestliže je v některém členském státě stanovena pro samostatně výdělečně činné osoby povinnost zapojit se do systému sociálního zabezpečení, mělo by to být povinné i pro vypomáhající manžele nebo manželky a životní partnery.

V poslední řadě se rovněž navrhuje, že členské státy by měly být schopny splnit cíle směrnice mnohem dříve, než Komise předpokládá, jelikož se jedná pouze o určité rozšíření již existující směrnice.

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci vyzývá Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví jako příslušný výbor, aby do své zprávy začlenil tyto pozměňovací návrhy:

[1] Usnesení EP ze dne 3. září 2008 o rovnosti žen a mužů – 2008.

Pozměňovací návrh 1

Návrh směrnice
Bod odůvodnění 7

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(7) Tato směrnice by se měla vztahovat na samostatně výdělečně činné osoby ***a*** vypomáhající manžele nebo manželky, protože se obě tyto kategorie podílejí na podnikatelské činnosti.	(7) Tato směrnice by se měla vztahovat na samostatně výdělečně činné osoby, vypomáhající manžele nebo manželky ***a životní partnery nebo partnerky***, protože se obě tyto kategorie podílejí na podnikatelské činnosti.

Pozměňovací návrh 2

Návrh směrnice
Bod odůvodnění 11

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(11) *V oblasti samostatné výdělečné činnosti uplatňování zásady rovného zacházení znamená*, že nesmí docházet k žádné diskriminaci ve vztahu k založení, vybavení nebo rozšíření podniku či jakékoli jiné formy samostatné výdělečné činnosti.	(11) *Uplatňování zásady rovného zacházení znamená v oblasti samostatné výdělečné činnosti*, že nesmí docházet k žádné diskriminaci ve vztahu k založení, ***řízení,*** vybavení nebo rozšíření podniku či jakékoli jiné formy samostatné výdělečné činnosti.

Pozměňovací návrh 3

Návrh směrnice
Bod odůvodnění 12

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(12) Je nezbytné zajistit, aby nedocházelo k žádné diskriminaci na základě manželského nebo rodinného stavu, pokud jde o podmínky pro založení společnosti mezi manželem a manželkou nebo životními partnery, jsou-li uznáni podle vnitrostátních právních předpisů.	(12) Je nezbytné zajistit, aby nedocházelo k žádné diskriminaci na základě manželského nebo rodinného stavu, pokud jde o podmínky pro založení společnosti mezi manželem a manželkou ***nebo mezi*** životními partnery, jsou-li uznáni podle vnitrostátních právních předpisů. ***Pro účely této směrnice by výrazy „manželský stav“ a „rodinný podnik“ měly být vykládány s ohledem na uznání životního***

partnerství, jak vyplývá z příslušných rozsudků Evropského soudního dvora.

Odůvodnění

Tento pozměňovací návrh uplatňuje rozsudek ESD ze dne 1. dubna 2008 ve věci C-267/06 (Tadao Maruko).

Pozměňovací návrh 4

Návrh směrnice
Bod odůvodnění 13

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(13) Z hlediska jejich přínosu k rodinnému podniku by měli mít vypomáhající manželé nebo manželky na požádání nárok na alespoň rovnocennou úroveň ochrany, jakou mají samostatně výdělečně činné osoby, a to za stejných podmínek, jaké se vztahují na samostatně výdělečně činné osoby, zejména pokud jde o příspěvky. Členské státy by měly přijmout nezbytná opatření pro umožnění této volby. V každém případě úroveň ochrany samostatně výdělečně činných osob ***a*** *vypomáhajícího manžela* nebo *manželky* může být úměrná míře účasti na činnostech rodinného podniku.	(13) Z hlediska jejich přínosu k rodinnému podniku by měli mít vypomáhající manželé nebo manželky ***a životní partneři nebo partnerky*** na požádání nárok na alespoň rovnocennou úroveň ochrany, jakou mají samostatně výdělečně činné osoby, a to za stejných podmínek, jaké se vztahují na samostatně výdělečně činné osoby, zejména pokud jde o příspěvky. Členské státy by měly přijmout nezbytná opatření pro umožnění této volby ***nebo by měly zahrnout vypomáhající manžele nebo manželky a životní partnery nebo partnerky do povinného systému sociálního zabezpečení za podmínek totožných s podmínkami, které platí pro samostatně výdělečně činné osoby.*** V každém případě úroveň ochrany samostatně výdělečně činných osob, *vypomáhajících manželů* nebo *manželek* ***a životních partnerů nebo partnerek*** může být úměrná míře účasti na činnostech rodinného podniku.

Pozměňovací návrh 5

Návrh směrnice
Bod odůvodnění 14

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(14) Hospodářská a fyzická zranitelnost těhotných samostatně výdělečně činných žen ***a*** vypomáhajících manželek vyžaduje, aby jim bylo přiznáno právo na mateřskou dovolenou, přičemž část z ní by měla být považována za povinnou. Členským státům je ponechána pravomoc stanovit *úroveň* příspěvků a všechna ujednání týkající se dávek a plateb za předpokladu, že budou dodrženy minimální požadavky této směrnice. Aby byla zohledněna specifická situace samostatně výdělečně činných žen ***a*** vypomáhajících manželek, měly by mít možnost se rozhodnout, zda mateřskou dovolenou budou nebo nebudou čerpat.	(14) Hospodářská a fyzická zranitelnost těhotných samostatně výdělečně činných žen, vypomáhajících manželek ***a životních partnerek*** vyžaduje, aby jim bylo přiznáno právo na mateřskou dovolenou, přičemž část z ní by měla být považována za povinnou. Členským státům je ponechána pravomoc stanovit *výši* příspěvků a všechna ujednání týkající se dávek a plateb za předpokladu, že budou dodrženy minimální požadavky této směrnice. Aby byla zohledněna specifická situace samostatně výdělečně činných žen, vypomáhajících manželek a ***životních partnerek***, měly by mít možnost se rozhodnout, zda mateřskou dovolenou budou nebo nebudou čerpat.

Pozměňovací návrh 6

Návrh směrnice
Bod odůvodnění 15

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(15) Pro zohlednění specifičnosti samostatných výdělečných činností by měly mít samostatně výdělečně činné ženy ***a*** vypomáhající manželky možnost volby, pokud je to možné, mezi peněžitou dávkou a dočasnou náhradou v průběhu mateřské dovolené.	(15) Pro zohlednění specifičnosti samostatných výdělečných činností by měly mít samostatně výdělečně činné ženy, vypomáhající manželky ***a životní partnerky*** možnost volby, pokud je to možné, mezi peněžitou dávkou a dočasnou náhradou v průběhu mateřské dovolené.

Pozměňovací návrh 7

Návrh směrnice
Čl. 1 – odst. 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. Tato směrnice se vztahuje na samostatně výdělečně činné osoby ***a*** vypomáhající manžele nebo manželky.	2. Tato směrnice se vztahuje na samostatně výdělečně činné osoby, vypomáhající manžele nebo manželky ***a životní partnery nebo partnerky.***

Pozměňovací návrh 8

Návrh směrnice
Článek 2a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	Členské státy zajistí, aby nedocházelo k žádné diskriminaci na základě manželského nebo rodinného stavu, pokud jde o podmínky pro založení společnosti mezi manželem a manželkou a mezi životními partnery, pokud jsou uznáni vnitrostátními právními předpisy. Každá společnost, kterou společně zřídili manželé nebo životní partneři a je uznána podle vnitrostátních právních předpisů, je považována za „rodinný podnik“. Životní partnerství se uznávají na základě souvisejících rozsudků Evropského soudního dvora.

Pozměňovací návrh 9

Návrh směrnice
Čl. 2 – odst. 1 – písm. b

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
b) „vypomáhající manželé nebo manželky“: manželé nebo manželky nebo životní partneři samostatně výdělečně činných osob, pokud jsou uznáni podle vnitrostátních právních předpisů, kteří	b) „vypomáhající manželé nebo manželky ***a životní partneři nebo partnerky***“: manželé nebo manželky nebo životní partneři či partnerky samostatně výdělečně činných osob, pokud jsou uznáni podle

nejsou zaměstnanci ani obchodními partnery a kteří se za podmínek stanovených vnitrostátními právními předpisy obvykle podílejí na činnosti samostatně výdělečně činné osoby a vykonávají stejné nebo pomocné úkoly.

vnitrostátních právních předpisů, kteří nejsou zaměstnanci ani obchodními partnery a kteří se za podmínek stanovených vnitrostátními právními předpisy obvykle podílejí na činnosti samostatně výdělečně činné osoby a vykonávají stejné nebo pomocné úkoly.

Pozměňovací návrh 10

Návrh směrnice
Čl. 3 – odst. 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
1. Zásadou rovného zacházení se rozumí, že nedochází k žádné diskriminaci na základě pohlaví, *buď* přímo *nebo* nepřímo, zejména s ohledem na manželský nebo rodinný stav, zejména pokud jde o založení, vybavení nebo rozšíření podniku nebo zahájení nebo rozšíření jakékoli jiné formy samostatné výdělečné činnosti.	1. Zásadou rovného zacházení se rozumí, že nedochází k žádné diskriminaci na základě pohlaví, přímo *ani* nepřímo, zejména s ohledem na manželský nebo rodinný stav, zejména pokud jde o založení, ***řízení,*** vybavení nebo rozšíření podniku nebo zahájení nebo rozšíření jakékoli jiné formy samostatné výdělečné činnosti.

Pozměňovací návrh 11

Návrh směrnice
Článek 5

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
Aniž jsou dotčeny zvláštní podmínky pro přístup k některým činnostem, které se vztahují stejným způsobem na obě pohlaví, přijmou členské státy nezbytná opatření pro zajištění toho, aby podmínky pro založení společnosti mezi manželi nebo životními partnery, pokud jsou uznáni podle vnitrostátních právních předpisů, nebyly více omezující než podmínky pro založení společnosti s jinými osobami.	Aniž jsou dotčeny zvláštní podmínky pro přístup k některým činnostem, které se vztahují stejným způsobem na obě pohlaví, přijmou členské státy nezbytná opatření pro zajištění toho, aby podmínky pro založení společnosti mezi manželi nebo životními partnery, pokud jsou uznáni podle vnitrostátních právních předpisů, nebyly více omezující než podmínky pro založení společnosti s jinými osobami.
Netýká se českého znění.	

Pozměňovací návrh 12

Návrh směrnice
Článek 6

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
Sociální ochrana pro vypomáhající manžele nebo manželky	Sociální ochrana pro vypomáhající manžele nebo manželky ***a životní partnery nebo partnerky***
6. Členské státy přijmou nezbytná opatření pro zajištění toho, aby vypomáhající manželé nebo manželky měli ***na požádání*** alespoň rovnocennou úroveň ochrany, jakou mají samostatně výdělečně činné osoby, a to za stejných podmínek, které se vztahují na samostatně výdělečně činné osoby.	6. Členské státy přijmou nezbytná opatření pro zajištění toho, aby vypomáhající manželé nebo manželky ***a životní partneři nebo partnerky*** měli alespoň rovnocennou úroveň ochrany, jakou mají samostatně výdělečně činné osoby, a to za stejných podmínek, které se vztahují na samostatně výdělečně činné osoby. ***Není-li toto rozšíření sociálních výhod povinně stanoveno právními předpisy daného členského státu, bude provedeno na žádost vypomáhajícího manžela či manželky nebo životního partnera či partnerky.***

Odůvodnění

V případě sociálních systémů, u nichž přispívání do systémů sociálního zabezpečení nezávisí na dobrovolném rozhodnutí samostatně výdělečně činných osob, by tyto příspěvky měly být povinné i pro vypomáhající manžele nebo manželky a životní partnery. Mohou-li se samostatně výdělečně činné osoby svobodně rozhodnout, vypomáhající manželé a manželky a životní partneři mají mít tuto možnost také.

Pozměňovací návrh 13

Návrh směrnice
Čl. 7 – odst. 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
1. Členské státy přijmou nezbytná opatření pro zajištění toho, aby samostatně výdělečně činné ženy ***a*** vypomáhající manželky měly na požádání nárok na stejnou dobu mateřské dovolené, jaká je stanovena ve směrnici 92/85/EHS.	1. Členské státy přijmou nezbytná opatření pro zajištění toho, aby samostatně výdělečně činné ženy, vypomáhající manželky ***a životní partnerky*** měly na požádání nárok na stejnou dobu mateřské dovolené, jaká je stanovena ve směrnici 92/85/EHS.

Pozměňovací návrh 14

Návrh směrnice
Čl. 7 – odst. 3

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
3. Peněžitá dávka uvedená v odstavci 2 se považuje za přiměřenou, pokud zaručuje příjem alespoň rovnocenný tomu, který by dotčená osoba dostávala v případě přerušení jejích činností z důvodů souvisejících s jejím zdravotním stavem nebo, pokud toto není použitelné, jakékoliv rovnocenné peněžité dávce stanovené vnitrostátními právními předpisy, podléhající případnému stropu stanovenému vnitrostátními právními předpisy.	3. Peněžitá dávka uvedená v odstavci 2 se považuje za přiměřenou, pokud zaručuje příjem alespoň rovnocenný ***minimální mzdě, pokud je tato mzda stanovena vnitrostátními právními předpisy, nebo alespoň takovému příjmu***, který by dotčená osoba dostávala v případě přerušení jejích činností z důvodů souvisejících s jejím zdravotním stavem nebo, pokud toto není použitelné, jakékoliv rovnocenné peněžité dávce stanovené vnitrostátními právními předpisy, podléhající případnému stropu stanovenému vnitrostátními právními předpisy***, pokud tento strop nevede k žádné diskriminaci.***

Pozměňovací návrh 15

Návrh směrnice
Čl. 7 – odst. 4

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
4. Členské státy přijmou nezbytná opatření pro zajištění toho, aby samostatně výdělečně činné ženy a vypomáhající manželky měly ***pokud možno*** přístup ke službám poskytujícím dočasnou náhradu nebo k jakýmkoli stávajícím vnitrostátním sociálním službám jako alternativě peněžité dávky uvedené v odstavci 2.	4. Členské státy přijmou nezbytná opatření pro zajištění toho, aby samostatně výdělečně činné ženy, vypomáhající manželky ***a životní partnerky*** měly přístup ke službám poskytujícím dočasnou náhradu nebo k jakýmkoli stávajícím vnitrostátním sociálním službám jako alternativě peněžité dávky uvedené v odstavci 2.

Pozměňovací návrh 16

Návrh směrnice
Čl. 13 – odst. 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
1. Členské státy sdělí Komisi veškeré dostupné informace týkající se uplatňování této směrnice do [***6 let*** po přijetí]. Komise vypracuje souhrnnou zprávu pro předložení Evropskému parlamentu a Radě nejpozději do [***7 let*** po přijetí]. Bude-li to vhodné, budou ke zprávě připojeny návrhy na změnu této směrnice.	1. Členské státy sdělí Komisi veškeré dostupné informace týkající se uplatňování této směrnice do [***4 let*** po přijetí]. Komise vypracuje souhrnnou zprávu pro předložení Evropskému parlamentu a Radě nejpozději do [***5 let*** po přijetí]. Bude-li to vhodné, budou ke zprávě připojeny návrhy na změnu této směrnice.

Pozměňovací návrh 17

Návrh směrnice
Čl. 14 – odst. 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. Pro zohlednění zvláštních podmínek členské státy mohou v případě potřeby využít dodatečnou lhůtu v délce [***2 let***] pro splnění požadavků článku 6.	2. Pro zohlednění zvláštních podmínek členské státy mohou v případě potřeby využít dodatečnou lhůtu v délce [***1 roku***] pro splnění požadavků článku 6.

POSTUP

Název	Rovný přístup v případě mužů a žen samostatně výdělečně činných
Referenční údaje	KOM(2008)0636 – C6-0341/2008 – 2008/0192(COD)
Příslušný výbor	FEMM
Výbor, který zaujal stanovisko Datum oznámení na zasedání	EMPL 21.10.2008
Navrhovatel Datum jmenování	Luigi Cocilovo 4.11.2008
Projednání ve výboru	21.1.2009 10.2.2009
Datum přijetí	11.2.2009
Výsledek závěrečného hlasování	+: 40 –: 0 0: 0
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Jan Andersson, Edit Bauer, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Jan Cremers, Harald Ettl, Richard Falbr, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Stephen Hughes, Karin Jöns, Ona Juknevičienė, Jean Lambert, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Jiří Maštálka, Maria Matsouka, Elisabeth Morin, Csaba Őry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Pier Antonio Panzeri, Rovana Plumb, Elisabeth Schroedter, José Albino Silva Peneda, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Gabriele Stauner, Ewa Tomaszewska, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Náhradník(ci) přítomný(í) při závěrečném hlasování	Corina Crețu, Pierre Jonckheer, Jamila Madeira, Adrian Manole, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Sógor, Patrizia Toia